

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Wet van [datum], houdende wijziging van de Wet luchtvaart in verband met de introductie van het instrument van een bestuurlijke boete om slotmisbruik op gecoördineerde luchthavens effectief te kunnen bestraffen

Versie tbv de internetconsultatie

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is dat...;
Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet luchtvaart wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 11.16 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel e, wordt:
 - a. onder 3 "en" vervangen door een punt komma;
 - b. onder 4 de punt vervangen door "en";
 - c. wordt een vijfde onderdeel toegevoegd, luidend:

5°. Artikel 8a.52, voor zover het regels betreft omtrent het gebruik van "slots" als bedoeld in Verordening nr. 95/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 januari 1993 betreffende gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van «slots» op communautaire luchthavens (PbEG L 14).
2. In het derde lid:
 - a. komt onderdeel e te luiden:

e. 74.000 euro bij een overtreding als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, met uitzondering van onderdeel 5°;
 - b. wordt een onderdeel toegevoegd:

f. het bedrag dat is vastgesteld voor de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht bij een overtreding als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, onderdeel 5°.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

De overheid is verantwoordelijk voor de handhaving op de regels van verordening nr. 95/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 januari 1993 betreffende gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van slots op communautaire luchthavens (hierna: de slotverordening).

Het is van belang dat op de gecoördineerde luchthavens elk slot goed gebruikt wordt en er zorgvuldig met de schaarse luchthaveninfrastructuur wordt omgegaan. Op grond van de slotverordening moet elke lidstaat dan ook zorgen voor doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sancties of gelijkwaardige maatregelen waarmee kan worden opgetreden tegen slotmisbruik.

Het is van belang dat een verkeerd gebruik van slots direct kan worden bestraft. Dat is in de huidige situatie niet mogelijk, aangezien de wet alleen het opleggen van een herstelsanctie mogelijk maakt. Daarom voorziet dit wetsvoorstel in de mogelijkheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete voor gevallen waarin slots verkeerd worden gebruikt.

2. De slotverordening

De slotverordening, die enkele keren is gewijzigd, bevat gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van slots op luchthavens. De slotverordening heeft als doel om de beschikbare capaciteit op overbelaste luchthavens in de Europese Unie volgens onpartijdige transparante en niet-discriminerende regels te verdelen.

Een luchthaven die te maken heeft met schaarse capaciteit kan worden aangewezen als gecoördineerde luchthaven. Op gecoördineerde luchthavens heeft een luchtvaartmaatschappij een slot nodig om te kunnen landen en opstijgen op die luchthaven. Nederland kent op dit moment drie gecoördineerde luchthavens: Schiphol Airport, Eindhoven Airport en Rotterdam The Hague Airport.

Een slot is volgens de definitie in de slotverordening een *"door een coördinator overeenkomstig de verordening gegeven toestemming om op een welbepaalde datum en tijd de gehele voor de uitvoering van een luchtdienst noodzakelijke luchthaveninfrastructuur op een gecoördineerde luchthaven te gebruiken om te landen en stijgen, zoals toegewezen door een coördinator overeenkomstig deze verordening"*.

Op grond van de slotverordening moet elke lidstaat zorgen voor doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sancties of gelijkwaardige maatregelen waarmee kan worden opgetreden tegen slotmisbruik. Bij slotmisbruik kan gedacht worden aan het vliegen op een gecoördineerde luchthaven zonder slot of het opzettelijk uitvoeren van vluchten op tijden die wezenlijk verschillen van de toegewezen slots.

3. Achtergrond en hoofdlijnen van het voorstel

Het huidige sanctie-instrumentarium is op dit moment niet toereikend omdat alleen wordt voorzien in handhaving door middel van een herstelsanctie. Slotmisbruik vraagt om een sanctie-instrument waarmee onwenselijk gedrag onmiddellijk kan worden afgestraft en waarmee het ook mogelijk wordt om incidentele overtredingen aan te

pakken. Dit vraagt om een uitbreiding van het sanctie-instrumentarium met een bestuurlijke boete. Bijkomend voordeel is ook dat het instrument van een boete internationaal bekend is, in tegenstelling tot een last onder dwangsom.

In dit wetsvoorstel is gekozen voor een bestuurlijke boete die zodanig van omvang is dat deze luchtvaartmaatschappijen ervan weerhoudt opzettelijk misbruik te maken van een toegewezen slot of zonder slot op een gecoördineerde luchthaven te vliegen. In het voorgestelde artikel 11.16 van de Wet luchtvaart is de hoogte van de bestuurlijke boete bepaald aan de hand van het Rijksbrede kader: de Boetewijzer. Daarbij is gekeken naar de (i) aard van de overtreder, (ii) de ernst van de overtreding, (iii) het effect van de op te leggen sanctie en (iv) de specifieke kenmerken van het beleidsterrein.

Voor wat betreft de aard van de overtreder geldt dat het in de regel om luchtvaartmaatschappijen gaat met miljoenenbudgetten. Ook moet acht worden geslagen op de ernst van de overtreding. In de eerste plaats werkt het misbruiken van slots marktverstorend. Het oneigenlijk gebruik maken van slots gaat ten koste van andere luchtvaartmaatschappijen die zich wel aan de regels houden. Verder is van belang dat de infrastructuur van de luchthaven niet altijd is toegerust op oneigenlijk gebruik van slots. De luchthavencapaciteit, evenals de milieugrenzen en de beschikbare luchtverkeersroutes, komen allemaal tot uitdrukking in de zogeheten capaciteitsdeclaratie. Op deze wijze kan een efficiënt en ordelijk gebruik van de luchthaven, binnen de geldende milieugrenzen, verzekerd worden. Hier wordt afbreuk aan gedaan als luchtvaartmaatschappijen – bijvoorbeeld – gebruik maken van de luchthaven zonder een slot.

De belangen en mogelijke gevolgen zijn groot. Het effect van de op te leggen sanctie moet dus voldoende hoog zijn zodat deze afschrikwekkend kan werken. Omdat het in dit geval om grote rechtspersonen gaat met ruime financiële draagkracht en grote financiële belangen wordt voor wat betreft de maximale boetehoogte aansluiting gezocht bij boetecategorie VI van het Wetboek van Strafrecht.

Een specifiek kenmerk van het beleidsterrein is dat de slotverordening leidend is. De slotverordening bevat gemeenschappelijke regels voor de toekenning van "slots" op communautaire luchthavens. De slotverordening heeft als doel om de beschikbare capaciteit op overbelaste luchthavens in de Unie volgens onpartijdige, transparante en niet-discriminerende regels te verdelen. Een effectieve handhaving draagt hieraan bij.

4. Handhaving

Handhavingsinstrumentarium

De slotcoördinator verdeelt de slots en monitort op het goed gebruiken van slots. De slotcoördinator kan luchtvaartmaatschappijen een waarschuwing geven, slots afnemen of luchtvaartmaatschappijen een lagere prioriteit geven bij de slotverdeling als toegewezen slots niet naar behoren worden gebruikt. Dat zijn de instrumenten waarover de slotcoördinator beschikt. De slotcoördinator beschikt dus niet over de mogelijkheid om een boete op te leggen.

De Inspectie Leefomgeving en Transport is onder meer verantwoordelijk voor de handhaving op slotmisbruik. In artikel 11.15 van de Wet luchtvaart is geregeld dat het handelen in strijd met hetgeen bij of krachtens de Wet luchtvaart is bepaald kan worden gesanctioneerd met een last onder bestuursdwang. Op grond van artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht bestaat ook de bevoegdheid om een last onder dwangsom op te leggen. Met dit wetsvoorstel wordt het sanctie-instrumentarium uitgebreid met een bestuurlijke boete; het is nodig sneller te kunnen handhaven op slotmisbruik. Er zijn 4

diverse vormen van slotmisbruik. Dat vraagt ook om verschillende sanctie-instrumenten zodat afhankelijk van de situatie en overtreding er een passende sanctie kan worden opgelegd.

HUF-toets

<PM>

5. Financiële gevolgen

Bij het berekenen van de regeldrukkosten wordt uitgegaan van volledige naleving. Boetebedragen vallen niet onder de definitie van regeldrukkosten. Dit wetsvoorstel heeft daarom geen extra regeldrukkosten voor burgers en of bedrijven tot gevolg omdat met dit wetsvoorstel enkel het sanctie-instrumentarium wordt uitgebreid met een bestuurlijke boete.

6. Advies en consultatie

<PM>

7. Inwerkingtreding

<PM>

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,